

O'Donoghue Hughie - (*1953); britský maliar ; narodil sa v severnom Anglicku írskym rodičom, ktorí ho podporovali v jeho nadaní; O'Donoghue obrazy majú vysoko abstrahované postavy, čo je doklad jeho rešpektu k dejinám umenia; jeho metóda je odvodená z poznania a pochopenia zo spôsobov ako abstraktné a obrazné maliarov rešpektovanie historických spôsobov tvorby umenia viedlo O'Donoghue k osvojeniu si maliarskych a kresbových zručností; jeho aplikovanie farby môže pripomínať americký abstraktný expresionizmus; O'Donoghue používa tiež fotografie do farby, často cez ne maľuje a naopak, takže obrazy majú charakter vrstevnatých obrázkov; pozri *britskí maliari 20.st.*, *britskí maliari 21.st.*, *írski maliari 20.st.*, *írski maliari 21.st.*, *moderní maliari*

https://en.wikipedia.org/wiki/Hughie_O%27Donoghue

https://www.google.sk/search?q=hughie+o%27donoghue+paintings&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjmvMWsr_vNAhUJwxQKHZC8DaEQsAQIOA

https://www.google.sk/search?q=hughie+o%27donoghue+paintings&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjmvMWsr_vNAhUJwxQKHZC8DaEQsAQIOA#imgrc=IhuExGrA5g4rEM%3A



H. O'Donoghue: Obísť jazero (lept, akvatinta, 1991)



H. O'Donoghue: Na kolenách (20.-21.st.)

Odovzdanie kľúčov Petrovi/Ježiš poveruje Petra — Hall: (*Matúš 16,18-19*); „Ty si Peter (lat. petrus – „kus skaly; petra – „skala“), na ktorej vybudujem svoju cirkev...Dám ti kľúče od kráľovstva nebeského“; táto Kristova *metaforická* reč bola veľa razy zobrazovaná renesančnými maliarmi; bola považovaná za prototyp *sviatosti* kňazského svätenia (pozri *sedem kresťanských sviatostí*); Peter kľučí pred Kristom, dostáva od neho *klúče*, ostatní učeníci stoja okolo nich; občas kľúče prijíma od *Jezuliatka*, spočívajúceho na lone *Panny Márie*; ak sa na scéne objavujú *ovce*, ide o narážku na námet, ktorá je spájaný s Kristovým zjavením učeníkom po svojej smrti, keď poveril Petra: „Pas mojich *baránkov!*“ (*Ján 21,15-17*); ako symbol cirkevnej *autority* sa skrížené kľúče často objavujú v cirkevnej *heraldike* (v *pápežskom* erbe); pozri *christologický cyklus*, *Ježiš*, *biblia*; *tradicio legis*

http://it.wikipedia.org/wiki/Primato_di_Pietro

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Peter_\(apo%C5%A1tol\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Peter_(apo%C5%A1tol))

http://pl.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%B3lestwo_Bo%C5%BCe



Poverenie Petra (Lekcionár Henricha II, 10.st.)



P. Perugino: Odovzdanie kľúčov Petrovi (freska v Sixtínskej kaplnke, 1481-1482)



P. van Coecke Aelst (návrh): Odovzdanie kľúčov (gobelín, 16.st.)



L. Giordano: Kristus odovzdáva kľúče sv. Petrovi (17.st.)



C. Vignon: Poverenie sv. Petra (17.st.)



H. Wierix: Poverenie Petra (rytina, 16.-17.st.)

Odovzdanie zjavenia - (*Zjavenie Jána 1,1-3*); **Zjavenie Ježiša Krista, ktoré Mu** (Ježišovi Kristovi) **dal Boh**, aby ukázal svojim služobníkom, čo sa má onedlho diať, a **On** (Kristus) naznačil a poslal ho po anjelovi svojmu služobníkovi Jánovi, ktorý svedčil o slove Božom i o svedectve Ježiša Krista, čokoľvek videl. **Blahoslavený, kto číta, aj ktorí počúvajú slová tohto proroctva** (majú dar porozumieť) a **zachovávajú** (dodržiavajú), **čo je napísané v ňom, lebo** (určený) čas (koniec sveta) **je blízko**.



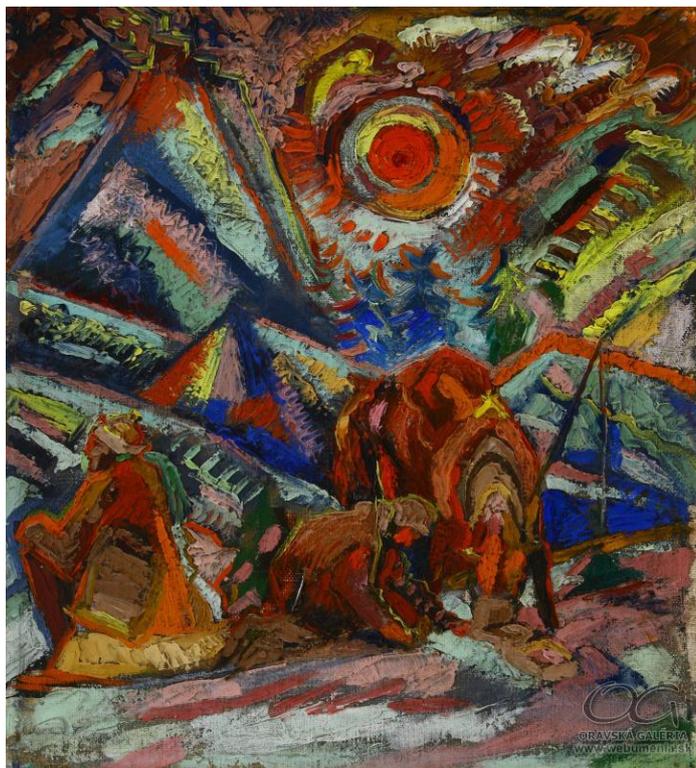
(1,1-8. Názov a pôvodca knihy. Pozdrav čitateľom). **Ján prijíma posolstvo** ((Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

odpad - pozri *civilizačný odpad*

odpadková jama - *jama odpadková*

odpadlivosť - *apostazia*

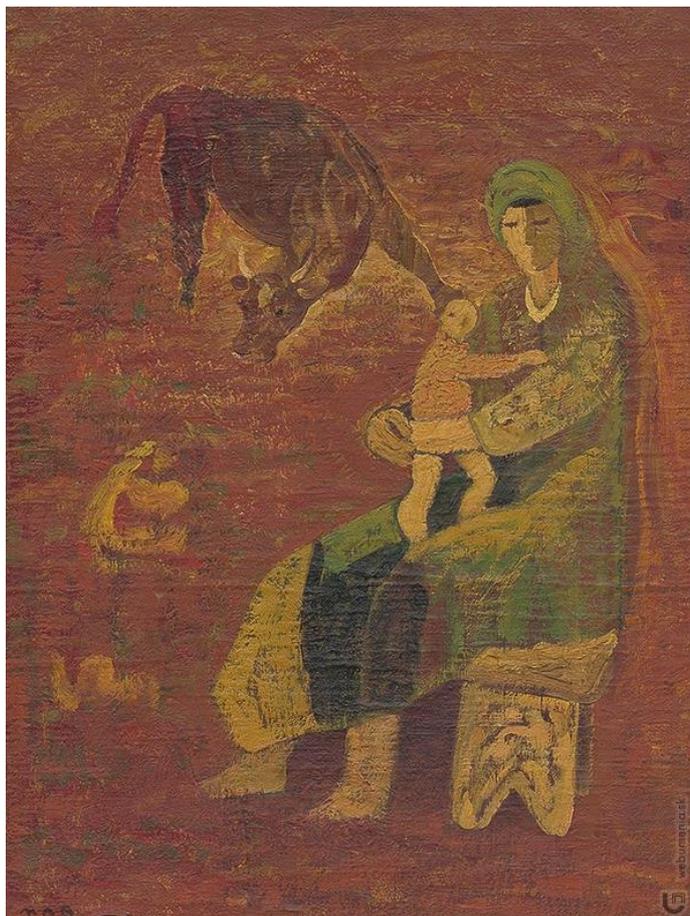
odpočinok/siesta - pozri *práca; idyla, pastorále; lôžko/posteľ*



A. P. Weisz-Kubínčan: Odpočínok (1930-1950)



A. P. Weisz-Kubínčan: Popoludňajší odpočinok (1940-1944)



M. A. Bazovský: Odpočínok (1952)



V. Hložník: Odpočívajúca (1947)



I. Pavle: Siesta (2001)

Odpočinok na úteku do Egypta - Hall: samostratný námet v príbehu *Útek do Egypta*; obľúbený námet v *protireformačnom* umení, najčastejšie má *devocionálny* ako *naratívny* charakter; *Panna Mária* a *dieťa Ježiš* sú usadení v krajine, zvyčajne pod *palmou*; ich veci ležia na zemi zviazané do batohu; anjeli vznášajúci sa nad ich hlavami im prinášajú jedlo na mise; stará žena je *Mária Salomé*, pôrodná bába; *modly* na zemi sú narážkou na vyprávanie *apokryfného* textu *Pseudo-Matúšove evanjelium*: keď dorazila skupina do mesta Sotinen v Egypte, vstúpili Panna Mária a dieťa Ježiš do chrámu, vtom okamihu spadli pohanské modly na zem a rozbili sa; tento námet je zobrazovaný aj samostatne, najmä vo francúzskych stredovekých *katedrálach*; z rovnakého zdroja pochádza vyprávanie o palme, pod ktorou odpočívala *svätá rodina*; tá na prosbu dieťaťa sklonila svoje vetve, aby si rodina mohla odtrhnúť jej *plody*; iný neskorší námet zobrazuje Pannu Máriu, ako perie bielizeň na kameni pri rieke tradičným spôsobom dedinčanky; *sv. Jozef* opatruje dieťa; pozri *biblia, Ježiš, christologický cyklus*

http://fr.wikipedia.org/wiki/Sainte_Famille

http://vi.wikipedia.org/wiki/Th%C3%A1nh_Gia

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&page=1&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=17

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=19

[https://www.google.sk/search?q=Guercino+The+Rest+on+the+Flight+into+Egypt&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=VcGz3SxXbYamzM%253A%253BUQvaxDoP469TbM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wahooart.com%25252F%252540%252540%25252F8BWQZQ-Guercino-\(Barbieri%25252C-Giovanni-Francesco\)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1&source=iu&pf=m&fir=VcGz3SxXbYamzM%253A%252CUQvaxDoP469TbM%252C_&usg=__RZNxcxpHOqdyTgJubH0YsqiJf0A%3D&ved=0CCoQyjc&ei=z7hoVnKmkIffywOf6IHADw#facrc=&imgdii=&imgrc=VSyIKeDO3C7g5M%253A%3BPsnJzd5OysDiiM%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252FArt.nsf%252FO%252F8BWQZR%252F%2524File%252FGuercino-Barbieri-Giovanni-Francesco-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252F%2540%2540%252F8BWQZR-Guercino-\(Barbieri%252C-Giovanni-Francesco\)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt%3B610%3B385](https://www.google.sk/search?q=Guercino+The+Rest+on+the+Flight+into+Egypt&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=VcGz3SxXbYamzM%253A%253BUQvaxDoP469TbM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wahooart.com%25252F%252540%252540%25252F8BWQZQ-Guercino-(Barbieri%25252C-Giovanni-Francesco)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1&source=iu&pf=m&fir=VcGz3SxXbYamzM%253A%252CUQvaxDoP469TbM%252C_&usg=__RZNxcxpHOqdyTgJubH0YsqiJf0A%3D&ved=0CCoQyjc&ei=z7hoVnKmkIffywOf6IHADw#facrc=&imgdii=&imgrc=VSyIKeDO3C7g5M%253A%3BPsnJzd5OysDiiM%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252FArt.nsf%252FO%252F8BWQZR%252F%2524File%252FGuercino-Barbieri-Giovanni-Francesco-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252F%2540%2540%252F8BWQZR-Guercino-(Barbieri%252C-Giovanni-Francesco)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt%3B610%3B385)

[https://www.google.sk/search?q=Guercino+The+Rest+on+the+Flight+into+Egypt&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=VcGz3SxXbYamzM%253A%253BUQvaxDoP469TbM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wahooart.com%25252F%252540%252540%25252F8BWQZQ-Guercino-\(Barbieri%25252C-Giovanni-Francesco\)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1&source=iu&pf=m&fir=VcGz3SxXbYamzM%253A%252CUQvaxDoP469TbM%252C_&usg=__RZNxcxpHOqdyTgJubH0YsqiJf0A%3D&ved=0CCoQyjc&ei=tyFrVOLDLYfCywOi7oDQBg#facrc=&imgdii=&imgrc=VcGz3SxXbYamzM%253A%3BUQvaxDoP469TbM%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252FArt.nsf%252FO%252F8BWQZQ%252F%2524File%252FGuercino-Barbieri-Giovanni-Francesco-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252F%2540%2540%252F8BWQZQ-Guercino-\(Barbieri%252C-Giovanni-Francesco\)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1%3B410%3B297](https://www.google.sk/search?q=Guercino+The+Rest+on+the+Flight+into+Egypt&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=VcGz3SxXbYamzM%253A%253BUQvaxDoP469TbM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fen.wahooart.com%25252F%252540%252540%25252F8BWQZQ-Guercino-(Barbieri%25252C-Giovanni-Francesco)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1&source=iu&pf=m&fir=VcGz3SxXbYamzM%253A%252CUQvaxDoP469TbM%252C_&usg=__RZNxcxpHOqdyTgJubH0YsqiJf0A%3D&ved=0CCoQyjc&ei=tyFrVOLDLYfCywOi7oDQBg#facrc=&imgdii=&imgrc=VcGz3SxXbYamzM%253A%3BUQvaxDoP469TbM%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252FArt.nsf%252FO%252F8BWQZQ%252F%2524File%252FGuercino-Barbieri-Giovanni-Francesco-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1.JPG%3Bhttp%253A%252F%252Fen.wahooart.com%252F%2540%2540%252F8BWQZQ-Guercino-(Barbieri%252C-Giovanni-Francesco)-The-Rest-on-the-Flight-into-Egypt-1%3B410%3B297)

<https://www.google.sk/search?q=Dyck:+Rest+on+the+Flight+into+Egypt&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=pEEpVdy8AsPSaOHOGNAI&ved=0CB4OsAO&dpr=1>



G. David: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1510)



G. David: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1515)



A. Dürer: Odpočinok na úteku do Egypta (drevorez zo série Zo života Panny Márie, 1502)



J. H. Muller: Útek do Egypta (rytina, 1593)



A. Altdorfer: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1510)



J. Patinir: Krajina s Útekem do Egypta (Weltlandschaft, 1515-1516)



J. Patinir: Krajina s Útekem do Egypta (Weltlandschaft, 1524)



J. Patinir: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1515-1524)



J. Patinir: Krajina s Odpočinkom na úteku (Weltlandschaft, paysage animé, 16.st.)



J. Patinir: Odpočinok počas úteku do Egypta (Weltlandschaft, 16.st.)



J. Patinir: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 16.st.)



J. Patinir: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1518-1524)



H. met de Bles: Krajina s Útekom do Egypta (Weltlandschaft, 1. pol. 16.st.)



C. Massijs: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1540)



A. Isenbrandt: Odpočinok na úteku do Egypta (Weltlandschaft, 1520-1530)



C. Procaccini: Odpočinok na úteku do Egypta (lept, 1587-1590)



D. Teniers I : Svätá rodina na úteku do Egypta



D. Teniers II : Svätá rodina na úteku do Egypta (17.st.)



P. van den Bossche: Lesnatá krajina s Odpočinok na úteku do Egypta (výšivka, 1610)



Caravaggio: Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



A. Van Dyck: Odpočinok na úteku do Egypta (1630)



A. Van Dyck: Odpočinok na úteku do Egypta (1629-1630)



A. Van Dyck: Odpočinok na úteku do Egypta (grisaille, 17.st.)



A. Bloemaert: Odpočinok na úteku do Egypta (1592)



F. Brizio podľa A. Carraci: Madona s miskou (medirytina, 1590-1623)



A. de Gelder: Odpočinok na úteku do Egypta (1690)



P. Lastman: Odpočinok na úteku do Egypta (1620)



N. Poussin: Odpočinok na úteku do Egypta (1627)



Ch. Jegher: Odpočinok na úteku do Egypta (drevoryt 1632-1636)



Guercino: Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



L. Jacobsz: Odpočinok na úteku do Egypta (1624)



H. van Balen I. a J. Brueghel I: Odpočinok na úteku do Egypta (1630)



Guercino: Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



Nasledovník Guercina: Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



Guercino: Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



C. Giaquinto: Odpočinok na úteku do Egypta (1740-1742)



H. Rottenhammer (figúry) a J. Brueghel I. (krajina): Odpočinok na úteku do Egypta (17.st.)



J. Brueghel I. (krajina) a H. van Balen I. (figúry): Lesnatá krajina s Odpočinkom na úteku do Egypta (1604)



N. Halle: Odpočinok na úteku do Egypta (18.st.)



Stredoeurópsky maliar z 2. polovice 18.storočia: Odpočinok na úteku do Egypta (1750-1800)

Odpočinok spravodlivých/Hlas z neba - (*Zjavenie Jána 14,13*); **Potom som počul hlas z neba, ktorý hovoril: Napíš: Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od prác, lebo ich skutky idú s nimi;** námet z kapitoly *Baránok vyhlasuje súd nad nepriateľmi* (14,1-13); pozri *apokalyptické motívy*

-o odpočinku spravodlivých a mučeníkov hovorí aj kapitola *Mučeníci dostávajú biele rúcho* (6,11); chýba však „hlas z neba“, ikonograficky vyjadrený v podobe anjelskej bytosti



(14,13.Baránok vyhlasuje súd nad nepriateľmi. 20,4-10. Premoženie diavla). **Odpočinok spravodlivých. Obkľúčenie mesta** (Blockbook Apocalypse, 1430-1440)



(14,13. Baránok vyhlasuje súd nad nepriateľmi). Odpočinok spravodlivých (Apokalypsa z Angers, 1377-1382)



(14,13. Baránok vyhlasuje súd nad nepriateľmi). **Hlas z neba** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

odpočívadlo - *podesta*

odpor - *boj*

odpustiť, odpustenie - *pozri yzop; Kristus a cudzoložnica, Márnوترatný syn*

odpustky - *latinsky indulgentia*

http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=cs&u=http://cs.wikipedia.org/wiki/Palladium_zem%25C4%259B_%25C4%258Desk%25C3%25A9&prev=/search%3Fq%3DStaroboleslavsk%25C3%25A9%2Bpal%25C3%25A1dium%26hl%3Dsk%26rlz%3D1C1TEUA_enSK466SK466&sa=X&ei=UE_UaPuHMes4AS8qoG4Aw&ved=0CDMQ7gEwAA

<http://www.radio.cz/cz/static/jan-hus/dilo> (text Husovej kázne)

-vo výtvarnom umení *grafické listy* s biblickými výjavmi alebo zobrazením svätcov, s pripojenou modlitbou a návodom, ako dosiahnuť odpustenia *hriechov* (napr. modlitbou, účinnou ľútosťou: dobrým skutkom, peňažnými darmi cirkvi); boli tlačené ako *bloková tlač*: *drevorezy* a *medirytiny*; odpustky boli tiež obrazy alebo reliéfy; pozri *simónia*; *Kristus vyháňa peňazomencov z chrámu* (Hall)

Krämer-Trenkler: existuje všeobecná predstava, že Martin Luther sa stal veľkým reformátorom pre svoj zásadne odmietavý postoj ku kupčeniu s odpustkami; v skutočnosti napadol iba jednu formu predaja odpustkov, tú, ktorá bola vypísaná na financovanie chrámu Sv. Petra v Ríme, tzv. svätopeterské odpustky, ktoré bolo možné, na rozdiel od iných odpustkov, získať aj po smrti (t.j. *mŕtvych* bolo možné vykúpiť z *očistca*); pritom sa hriešnici nemuseli zo svojich činov kajaať; peniaze samy stačili na odpustenie hriechov; tu videl Luther určité zneužitie, čo viedlo ku vyhláseniu slávnych 95 téz "pribitých" na dvere hradného kostola vo Wittenberku; pozri *pápežstvo*



Satan predáva odpustky(Jenský kódex, prelom 15.-16.st.)



L. Cranach St.: Pápež ako Antikrist predáva odpustky (1521)

M. Gerung: Útok delostrelectva. Rímsky pápež v pekle. Diabol trhá odpustkový zoznam (1548)



M. Gerung: Satira na predaj odpustkov 1 (drevoryt, 1536)

M. Gerung: Satira na predaj odpustkov (farebný drevoryt, pred 1536)



M. Gerung: Predaj odpustkov (drevoryt, 1546)

odraz - Baleka: pojem odrazových umeleckých teórií vychádzajúci z predstáv, že umelecké poznanie je zvláštnym a historicky podmieneným odrazom reality v ľudskom vedomí; tento predpoklad je obsiahnutý napr. v Aristotelovom pojme *mimesis* (Aristoteles: Poetika), ktorý ho približuje podobou jaskyne, v ktorej sa zmyslová realita odráža ako tieň praobrazu, pravého bytia, podstaty; umenie zamerané na zmyslovú realitu je preto iba odrazom odrazu; tiež z týchto dôvodov malo umenie v Platonovej hodnotovej sústave iba okrajové a spoločensky inštrumentálne postavenie (slúžiť štátu); obidve stanoviská sú zastávané aj súčasnými prúdmi teórie umenia a *estetiky*

Lexikón filozofie: teória odrazu sa usiluje vysvetliť, akým spôsobom vnímame a poznávame existujúce vonkajšie predmety; ponúka určitý explantačný (rekonštrujúci na základe logických postupov) model na preklopenie priepasti medzi pozorovateľom a pozorovaným predmetom; podľa atomistickej teórie odrazu (pribl. 5. st. pr. Kr.) pozorovateľ prijíma atómami (neviditeľné skupiny atómov, ktoré ako obrazy vstupujú do zmyslov a duše človeka) sprostredkované obrazové informácie, ktoré sa v jeho vedomí odrážajú verne ako v zrkadle; verná podoba predmetu a jeho odrazu je základným kritériom pravdy určitej výpovede (pozri *mimesis*); problém nastáva vtedy, keď si pozorovateľ začína všimáť seba a svoje pozorovanie; vtedy vzniká otázka, či nepodlieha klamom, či to, čo vníma, skutočne zodpovedá vonkajším predmetom, alebo či to nie je skôr deformovaný odraz reality spôsobený jeho zmyslami, predstavami a vedomím; Aristotelova teória (4. st. pr. Kr.) odrazu reaguje na takéto reflexívne úvahy: vnímanie chápe ako proces abstrakcie, v ktorom rozum redukuje bohatstvo zmyslových údajov na pomerne malý počet pojmov, a tak ich delí do významovej štruktúry jazyka; v tomto modeli sa spracovaniu zmyslových údajov, ktoré vykonáva rozum, pripisuje oveľa väčší význam ako iba odovzdávaniu obrazovej informácie o predmete, ktorú prijímajú zmysly; Platón (5.-4. st. pr. Kr.) tvrdil, že pravú skutočnosť je možné uchopiť nie zmyslami ale poznaním rozumovým; duša uväznená vo smrteľnom tele sa rozpomína na svet ideí, vo ktorom žila predtým > jedinečné veci sú iba odleskom ideí; senzualizmus, ktorý považuje zmyslové vnímanie za základný zdroj ľudských poznávacích schopností a za reálne uznáva iba to čo sprostredkovali zmysly, tvrdí, že principiálne nie je možné poznať podstatu predmetu a obmedzuje sa iba zmyslami sprostredkované poznanie > v dôsledku toho rozumu pri postihovaní skutočnosti prisudzuje skôr podriadenú úlohu; hoci senzualizmus vysoko hodnotí zmysly, považuje ich za pasívne nástroje > poznávaciemu subjektu priznáva nechť reflektovať na svoju aktívnu úlohu v poznávacom procese; to znamená, že popiera schopnosť subjektu sám rozhodovať o poznaní určitého výseku skutočnosti; senzualistický postoj (koncentrovaný na zmysly zamerané navonok) je obsiahnutý v materializme aj v pozitivizme; v 20. storočí sa teória odrazu poníma čo raz viac ako naivné nazeranie na svet

pozri *dejepis umenia; popis umelecký; popisnosť*

odrazené svetlo - *svetlo odrazené/komplementárne svetlo*

odriekanie - pozri *striednosť, askéza*

odrody a štýly jazykové - *jazykové odrody a štýly*

Odsúdenie veľkej neviestky babylonskej - v textu názov kapitoly *Neviestka babylonská*

odtieň - v *malbe* meno farby bez ohľadu na *jas* alebo *tón*, napr. modrá, žltá; pozri *temperovanie; farebný odtieň; intentiza; rovnofarebná plocha*

odtieň farby - *farebný odtieň*

odtlačok - Baleka: zobrazenie získané zo *štočku* tlačou alebo tlakom (razbou) a prenesené na papier, textil alebo iný *podklad* ručnými, mechanickými alebo chemickými postupmi (pozri *grafická technika tlače z hĺbky, výšky, plochy*); pozitívny odtlačok zvyčajne vyžaduje na *štočku* zrkadlovo obrátenú kresbu; výnimkou je *sieťotlač, xerografia, slepotlač a ofset*; v európskej *umeleckej grafike* prešiel vývoj tromi obdobiami (doplň ďalej z hesla *grafika*):

1. prvá štvrtina 15.st.; na ležiaci papier otláčaný *štočok*; farebne nerovnomerný, umožňoval iba otláčať nahrubo rezané drevené *štočky (drevorez)*

2.druhá a tretia štvrtina 15.st.; otláčok z ležiaceho *štočku*, na ktorom bol priložený papier, otláčaný roztieradlom (vyhladzovanie zanechávalo na rube papiera stopu); postup umožnil farebne rovnomernejšiu tlač a použitie *štočku* s jemnejším rezom

3. posledná štvrtina 15.st.; otláčok z ležiaceho *štočku* za pomoci lisu (pozri *grafický lis*), ktorý viedol k technicky dokonalejšiemu otláčku aj z jemne rezaných dosiek; súčasne urýchlil pracovný postup

-hodnota otláčku posudzovaná podľa rovnomernosti tlače, odstupňovania *tónových* hodnôt od najsvetlejšej po čiernu, transparentnosti farby v plochách; u farebných otláčkov, ktoré vznikajú z niekoľkých *štočkov* (pozri *farebná tlač*) je hodnotená presnosť *sútláče* (pozri *japonské drevorezy*), farebná kvalita a ď.; zvláštnym druhom otláčku je *grafický list*; pozri *ichnogram, autotyp, monotyp; kefový obráň, sútláč; mastek*

odtlačok autotypický - *autotyp*

odtlačok korektúrny - *kefový obráň*

odtlačok reliéfny - *reliéfny odtlačok*

odtlačok skúšobný - *skúšobný odtlačok*

odtlačok srdca - pozri *kaligram*

odtlačok verifikačný - www v súvislosti s heslom *originál – grafický list*: početné obmedzenia (výtláčkov) sú nevyhnutné; pre ich výšku sú stanovené pevné normy, ktoré nemožno prekračovať bez poškodenia umeleckej povahy grafického diela; limitovanie nákladu je súčasne obranou proti komerčnému zneužitiu; týka sa to rozpornej otázky tzv. *novotlače* (novej tlače zo starých dosiek) či v súčasnej dobe časté používanie dotlačí, a to v prípadoch, kedy ich nerobí sám *autor*; pre obmedzenie týchto pochybných praktík by preto mala byť doska po dosiahnutí limitu nákladu samotným autorom znehodnotená prerytím a nasledovne by mal byť zhotovený tzv. verifikačný odtlačok potvrdzujúci zničenie dosky; žiaľ, nie vždy sa tak deje

odvaha - *statočnosť*

Odvaha matky - (2Machabejských 7,20-42); krátko pred vzburou Júdy Machabejského (2Machabejských 8) Antiochus IV Epifanes dal zatknúť matku a jej sedem synov a pokúsil sa ich prinútiť k jedlu bravčové mäso; keď odmietli, mučil ich a zabil synov jedného po druhom; matka sa statočne prizerala na smrť svojich detí, pretože všetku svoju dôveru vložila v Pána; napokon zomrela aj ona; pozri *Elizeus zákonník; kresťanskí svätci Starého zákona*



G. Doré: Odvaha matky (drevoryt, 1866)

Odviazanie draka - *Drak odviazaný z ret'aze*